

naukowe. Wiele komunikatów prezentował na konferencjach zagranicznych, zwłaszcza konferencjach Europejskiej Federacji Zootechnicznej.

Pod Jego kierunkiem wykonano 17 prac magisterskich oraz 1 pracę doktorską. Był promotorem kolejnych dwóch prac doktorskich, których obrona jest przewidziana jeszcze w tym roku. Jest współautorem 5 skryptów dydaktycznych. Napisał wiele recenzji wydawniczych. Był członkiem wielu różnych komisji uczelnianych i wydziałowych.

Jacek Owianny był członkiem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, od 2001 roku pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Koła szczecińskiego PTZ i był współorganiza-

torem LXVI Walnego Zjazdu Naukowego tego Towarzystwa w 2001 roku. Był również członkiem, a od 2000 roku sekretarzem, Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego.

Za działalność naukową, dydaktyczno-wychowawczą i organizacyjną został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką Zasłużony Pracownik Rolnictwa oraz kilkakrotnie wyróżniany nagrodami JM Rektora Akademii Rolniczej w Szczecinie.

Profesor Jacek Owianny pozostanie we wspomnieniach i serdecznej pamięci współpracowników, przyjaciół, uczniów i wychowanków.

Prof. dr hab. Eugenia Jacyno

KRONIKA

50 lat Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt Akademii Rolniczej w Szczecinie

W mijającym właśnie roku akademickim 2005/2006 w Akademii Rolniczej w Szczecinie obchodzono Jubileusz 50-lecia powstania Wydziału Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Uroczystości jubileuszowe, jak to zwykle w takich przypadkach bywa, były doskonałą okazją do rozważań o roli, jaką Wydział odegrał w kształceniu młodzieży akademickiej, jak również w rozwoju nauki nie tylko z zakresu zootechniki, ale także szeroko rozumianych nauk przyrodniczych.

W okresie minionych 50 lat Wydział przechodził bardzo głębokie zmiany strukturalne, dynamicznie rozwijał kadrę naukową oraz poszerzał ofertę kształcenia o nowe kierunki studiów. Wydział pod nazwą Wydział Zootechniczny został powołany we wrześniu 1955 roku, a do jego organizacji w owym czasie w znacznym stopniu przyczynili się: prof. Antoni Linke – pierwszy dziekan, profesorowie Józef Kolowca i Marian Kubasiewicz – prodziekani oraz założyciele poszczególnych Katedr – Leon Feliński, Janusz Zauska i Piotr Znaniecki.

W początkowym okresie istnienia Wydział obejmował zaledwie sześć Katedr: Anatomii Zwierząt, Fizjologii Zwierząt, Ogólnej Hodowli Zwierząt, Szczegółowej Hodowli Zwierząt, Zoologii i Żywienia Zwierząt. Po zaledwie dwóch latach funkcjonowania Wydział włączono do Wydziału Rolniczego, zachowując dotychczas funkcjonujące jednostki organizacyjne i nowo utworzoną Katedrę Zoohigieny. Trzeba było czekać 10 długich lat na ponowne powołanie Wydziału, w roku 1968. W strukturze organizacyjnej znajdowały się wówczas: Instytut Biologicznych Podstaw Hodowli Zwierząt oraz Instytut Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej, a także Katedra Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej. W roku akademickim 1983/1984 powrócono do tradycyjnej struktury, tworząc Katedry oraz Zakłady.

Wielce znaczącym wydarzeniem w długoletniej historii było podjęcie przez Senat uczelni, 29 maja 1998 roku, uchwały zmieniającej nazwę Wydziału Zootechnicznego na Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt. Decyzję tę usankcjonował minister Edukacji Narodowej odpowiednim rozporządzeniem, wydanym w kwietniu 1999 roku.

Obecną strukturę Wydziału stanowi 15 jednostek – 13 samodzielnych katedr (w ramach których funkcjonują 2 zakłady oraz 11 pracowni) oraz 2 samodzielne zakłady.

1. Katedra Anatomii Zwierząt – kierownik: dr hab. Maciej Melosik, prof. nadzw.

2. Katedra Fizjologii Zwierząt i Cytobiologii – kierownik: prof. dr hab. Wiesław Skrzypczak

3. Katedra Genetyki i Ogólnej Hodowli Zwierząt – kierownik: prof. dr hab. Marek Kmiec

– Pracownia Genetyki Molekularnej – kierownik: dr Hanna Kulig

4. Katedra Higieny i Profilaktyki – kierownik: prof. dr hab. Aleksandra Balicka-Ramisz

– Pracownia Profilaktyki Parazytologicznej – kierownik: dr inż. Bogumiła Pilarczyk

5. Katedra Hodowli Koni – kierownik: prof. dr hab. Ryszard Pikuła

– Pracownia Polimorfizmu Białek Krwi Koniowatych – kierownik: prof. dr hab. Ryszard Pikuła

6. Katedra Hodowli Ptaków Użytkowych i Ozdobnych – kierownik: prof. dr hab. Alicja Dańczak

7. Katedra Hodowli Trzody Chlewnej – kierownik: prof. dr hab. Roman Czarnecki (prof. dr hab. Eugenia Jacyno obecnie pełni obowiązki kierownika Katedry).

8. Katedra Immunologii i Mikrobiologii – kierownik: prof. dr hab. Antoni Furowicz

– Pracownia Immunoprofilaktyki Zwierząt – kierownik: dr hab. Danuta Czernomys-Furowicz

– Pracownia Mikrobiologii Molekularnej – kierownik: dr inż. Paweł Nawrotek

9. Katedra Nauk o Zwierzętach Przeżuwających – kierownik: prof. dr hab. Henryk Kamieniecki

– Zakład Biostatystyki – kierownik: prof. dr hab. Jerzy Wójcik

– Zakład Cytogenetyki Molekularnej – kierownik: dr hab. Iwona Szatkowska, prof. nadzw.

– Pracownia Doskonalenia Przeżuwaczy – kierownik: dr inż. Ewa Czerniawska-Piątkowska

– Pracownia Środowiska Przeżuwaczy – kierownik: dr hab. Piotr Baranowski, prof. nadzw.

– Pracownia Utrzymania Przeżuwaczy – kierownik: dr hab. Włodzimierz Lachowski

– Pracownia Hodowli Zwierząt Futerkowych – kierownik: dr hab. Małgorzata Sulik

10. Katedra Oceny Produktów Zwierzęcych – kierownik: prof. dr hab. Józefa Gardzielewska

11. Katedra Rozrodu Zwierząt – kierownik: prof. dr hab. Jan Udała

12. Katedra Zoologii – kierownik: prof. dr hab. Elżbieta Kalisińska

13. Katedra Żywienia i Gospodarki Paszowej – kierownik: prof. dr hab. Krum Petkov

– Pracownia Gospodarki Paszowej – kierownik: dr hab. Roman Lubowicki, prof. nadzw.

14. Zakład Chemii Fizjologicznej – p.o. kierownika: dr inż. Tadeusz Ogoński

– Pracownia Enzymologii – kierownik: dr inż. Tadeusz Ogoński

15. Zakład Pszczelnictwa – prof. dr hab. Jarosław Prabucki

Polycję Wydziału w środowisku naukowym, zarówno w kraju jak i zagranicą, wyznacza potencjał kadry naukowo-dydaktycznej. Wydział od 1969 roku posiada prawo nadawania stopnia doktora, a od 1976 roku pełne prawa akademickie. Na przestrzeni 50 lat funkcjonowania Wydziału tytuł naukowy profesora uzyskało 29 nauczycieli akademickich, 68 – stopień naukowy doktora habilitowanego, a 152 osobom nadano stopień naukowy doktora. Obecnie Wydział zatrudnia: 75 nauczycieli akademickich, w tym 16 profesorów (12 na stanowiskach profesorów zwyczajnych), 17 doktorów habilitowanych (w tym 8 na stanowiskach profesorów nadzwyczajnych), 39 adiunktów, 2 starszych wykładowców z doktoratem, 1 asystenta oraz 18 pracowników inżyniersko-technicznych. W ubiegłym roku na Wydziale wszczęto kolejne postępowanie w sprawie nadania tytułu naukowego. W bieżącym roku prof. dr hab. Jerzy Wójcik dołączy do grona kadry profesorskiej Wydziału. Recenzentami w postępowaniu o tytuł byli: prof. dr hab. Henryk Grodzki (SGGW), prof. dr hab. Jan Sza-

rek (AR Kraków), prof. dr hab. Ryszard Ziemiński (AR Wrocław). W ubiegłym roku przeprowadzono także przewód habilitacyjny i stopień doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie zootechniki uzyskał dr Wilhelm Grzesiak, na podstawie rozprawy pt. „Przewidywanie wydajności mleka krów za pomocą wybranych modeli regresyjnych i sztucznej sieci neuronowej”, której recenzentami byli: prof. dr hab. Wanda Olech (SGGW Warszawa), prof. dr hab. Andrzej Filistowicz (AR Wrocław), prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski (AR Poznań).

W okresie od stycznia 2005 roku do lutego 2006 roku zakończono 11 przewodów doktorskich. Stopień doktora nauk rolniczych uzyskali:

– Małgorzata Szewczuk – „Genetyczne i środowiskowe uwarunkowania wzrostu i rozwoju cieląt bydła rasy czarno-białej na terenie Pomorza Zachodniego” (24.01.2005); promotor: prof. dr hab. Henryk Kamieniecki.

– Beata Grochowina – „Wpływ wieku na farmakokinetykę paracetamolu w osoczu krwi i ślinie u cieląt” (02.02.2005); promotor: prof. dr hab. Krzysztof Janus.

– Małgorzata Mizielińska – „Badania wybranych cech biologicznych szczepów *Yersinia pseudotuberculosis* oraz *Escherichia coli*, ze szczególnym uwzględnieniem genetycznej determinacji ich właściwości sacharolitycznych” (02.03.2005); promotor: prof. dr hab. Antoni Furowicz.

– Dariusz Drzeżdżon – „Białkomocz neonatalny u koźląt”, (02.03.2005), promotor: prof. dr hab. Wiesław Skrzypczak.

– Inga Kowalewska-Łuczak – „Polimorfizm w genie aromatazy cytochromu P 450 oraz możliwości wykorzystania poszczególnych jego wariantów w doskonaleniu cech użyteczności mlecznej bydła” (23.03.2005); promotor: prof. dr hab. Marek Kmiec.

– Roman Szaruga – „Badania nad wybranymi cechami użyteczności rzeźnej tusz i jakością mięsa tuczników pochodzących z programów hodowlanych PIC, Stamboek oraz Torhyb” (23.03.2005); promotor: prof. dr hab. Józefa Gardzielewska.

– Anna Bilska – „Możliwości poprawy efektywności odchowu cieląt z wykorzystaniem nowych technologii utrzymania i żywienia” (25.05.2005); promotor: dr hab. Jerzy Wójcik, prof. nadzw.

– Arkadiusz Terman – „Charakterystyka genetyczna stada loch na podstawie polimorfizmu wybranych genów kandydujących do statusu „genów głównych” użyteczności rozrodczej” (11.07.2005); promotor: prof. dr hab. Marek Kmiec.

– Żaneta Borowiec-Chłopek – „Polimorfizm wybranych genów u koni w zależności od ich typu rasowego i użytkowego” (14.12.2005); promotor: prof. dr hab. Ryszard Pikuła.

– Agnieszka Czeczott-Urban – „Analiza fenotypowa i genotypowa pączek *Pseudomonas aeruginosa* wyizolowanych z nasienia knurów, ze szczególnym uwzględnieniem wybranych cech zjadliwości” (08.02.2006); promotor: prof. dr hab. Antoni Furowicz.

– Katarzyna Michalek – „Wybrane wskaźniki czynności nerek u kóz w ciąży pojedynczej i bliźniaczej” (08.02.2006), promotor: dr hab. Dorota Jankowiak, prof. nadzw.

Rozwojowi kadry naukowej, prowadzonym badaniom naukowym oraz działalności dydaktycznej towarzyszy współpraca z uznanymi i poważanymi krajowymi ośrodkami naukowo-badawczymi, takimi jak: Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Gdański, Instytut Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu, Instytut Rozrodu i Badań Żywności PAN w Olsztynie, Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN w Jabłonce, Instytut Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Morski Instytut Rybacki w Gdyni, Instytut Zootechniki w Krakowie, Państwowy Instytut Weterynarii w Puławach, Państwowy Zakład Higieny w Warszawie, Oddział Pszczelnictwa Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa w Puławach, oraz z większością pokrewnych jednostek organizacyjnych polskich uczelni rolniczych, a lokalnie z Pomorską Akademią Medyczną, Politechniką Szczecińską oraz Uniwersyte-tem Szczecińskim.

Wiele badań pracownicy Wydziału realizują przy współpracy z jednostkami zagranicznymi, między innymi z: Uniwersyte-tem w Berlinie, Szkołą Rolniczą w Bollup (Szwecja), Wyższą Szkołą Rolniczą w Nitrze (Słowacja), Uniwersyte-tem w Grazu (Austria), Uniwersyte-tem Rolniczo-Leśnym w Brnie (Czechy), Uniwersyte-tem w Rostoku (Niemcy), Uniwersyte-tem w Helsinkach (Finlandia), Uniwersyte-tem w Oxfordzie (Anglia), Uniwersyte-tem Complutense w Madrycie (Hiszpa-nia), Uniwersyte-tem w Zurichu (Szwajcaria), Państwowym U-niwersyte-tem we Lwowie (Ukraina), Narodową Akademią Nauk Ukrainy w Kijowie, Akademią Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie (Ukraina), Instituto Nacional de Tecnologia Agropecuaria Buenos-Aires (Argentyna), University College of Dublin (Irlandia). Współpraca naukowa i dydaktyczna prowa-dzona jest także z zagranicznymi, terenowymi jednostkami, między innymi z: Landesforschungsanstalt für Landwirtschaft und Fischerei M-v, Institt für Tierproduction der Landesfor-schungsanstalt Mecklenburg-Vorpommern, Kreisbauernver-band Uecker-Randow, Ramin Agrar GmbH.

Na Wydziale Biotechnologii i Hodowli Zwierząt istnieją trzy kierunki studiów – Biologia, Biotechnologia i Zootechnika. Na kierunku Biologia studenci mają możliwość wyboru jednej z trzech specjalizacji – Biologia wód, Biologia zwierząt, Agro-biologia. Ponadto wszyscy uzyskują uprawnienia pedagogiczne w ramach kierunku studiów. Osoby zainteresowane Biotechnologią mogą wybrać jedną z dwóch specjalizacji: Biotechnologia w produkcji zwierzęcej i ochronie środowiska lub Biotechnologia w produkcji roślinnej. Na kierunku studiów Zootechnika młodzież może specjalizować się w ramach jed-nej z trzech specjalizacji: Ekologia i profilaktyka zwierząt, Ho-dowla zwierząt, Agroturystyka. Ponadto Wydział od 1994 ro-ku kształci młodzież akademicką w ramach Międzywydziało-wych Studiów Doktoranckich, a od roku 2000 prowadzi, we współpracy z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczeci-

nie, studia podyplomowe – Nauczanie przyrody. W bieżącym roku akademickim do oferty dydaktycznej Wydziału dołączy-liśmy trzy kolejne studia podyplomowe: Turystyka wiejska; Rolnictwo w warunkach zrównoważonego rozwoju gospodar-ki; Aktualne aspekty hodowli koni z elementami użytkowania sportowego, rekreacyjnego i hipoterapii.

Owocem działalności dydaktycznej Wydziału w okresie półwiecza kształcenia młodzieży akademickiej jest uzyskanie przez studentów ok. 2400 dyplomów magistra i ponad 1600 dyplomów inżyniera. W bieżącym roku akademickim Wydział Biotechnologii i Hodowli Zwierząt ukończy ponad 200 absol-wentów.

Duże znaczenie w działalności naukowo-badawczej i dy-daktycznej Wydziału ma rozwój własnej bazy doświadczałnej oraz współpraca w terenie, gdzie wyniki badań własnych są weryfikowane i wdrażane do praktyki. Na terenie Wydziału zlokalizowano zwierzętarnie, w których, oprócz realizacji ce-lów dydaktycznych i badań własnych pracowników, prowa-dzone są przedsięwzięcia naukowe rangi ogólnokrajowej, np.: ocena przebiegu adaptacji emu (*Dromaius novaehollan-diae*) do warunków krajowych, ze szczególnym uwzględnie-niem problemu wylęgowości; analiza aspektów sezonowości rozrodu szynszyli w chowie fermowym; analiza wpływu kon-wertazy angiotensyny i przedsionkowego peptydu natiure-tycznego na pourodzeniową adaptację nerek cieląt. We współpracy z tzw. terenem zrealizowano m.in. dwa tematy: „Produkcja mięsa wysokiej jakości w rejonie północno-za-chodniej Polski” i „Wpływ standaryzacji miotów loch rozpló-dowych na wartość rozplodową odchowywanych w nich knur-ków i loszek”. We współpracy z wieloma partnerami lokalny-mi i krajowymi wykonano kilkanaście tematów na stopień naukowy doktora, finansowanych ze środków Komitetu Ba-dań Naukowych.

Półwiecze istnienia Wydziału to z pewnością powód do du-my, ale także brzemień odpowiedzialności co do przyszłości. Pamiętając o przeszłości, szukamy w niej nauk i wskazań dla naszej przyszłości. Tak jak naszych poprzedników, tych któ-rzy współtworzyli Wydział przez dziesięciolecia, tak i nas o-becnie pracujących na Wydziale czeka z pewnością wiele za-dań i pracy. Jednakże wszystkie wyzwania z tym związane przyjmujemy z radością, a nawet ze swoistą dumą.

Jan Paweł II mawiał często: „*praca nosi na sobie szcze-gólne znamię człowieka i człowieczeństwa*”. Słowa te z pew-nością są wielkim przesłaniem, wartością, która – mamy na-dzieję – będzie stawać się celem naszych dążeń. Dołożymy starań, aby w kolejnych latach istnienia Wydziału zawsze pa-miętać o tym ludzkim, nauczycielskim i studenckim trudzie, podejmowanym przez człowieka, dla człowieka i w imię czło-wieka.

Dr hab. Danuta Szczerbińska – Dziekan Wydziału;
dr hab. Piotr Baranowski, prof. nadzw. – Prodziekan
ds. Kadry, Rozwoju i Współpracy